

POSTANOWIENIE

31 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 marca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M.K.

przeciwko T.P.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem,

na skutek skargi kasacyjnej M.K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z 30 października 2024 r., I Ca 342/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(M.M.)

UZASADNIENIE

Powódka M.K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach, oddalającego apelację skarżącej od wyroku Sądu pierwszej instancji w sprawie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem toczącej się przeciwko T.P.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca wskazała, że "istnieje konieczność rozpatrzenia naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 233 § 1 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegającego na przyjęciu przez Sąd II instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu I instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane" (s. 3 skargi). W dalszej części skarżąca wyjaśniła, na czym

polegają jej wątpliwości co do prawidłowości zaskarżonego wyroku; nie powiązała wprawdzie swego wyводу z konkretną przyczyną kasacyjną, lecz sposób zredagowania tej części skargi wydaje się najbliższy powołaniu na potrzebę rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Istotność problemu prawnego wyraża się w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której zostały zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Przedstawiony przez skarżącą problem prawny wiązać ma się, jak należy mniemać, z zarzutem, w którym zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie „art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c. polegające na przejęciu przez sąd II instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu

Rejonowego w Augustowie bez merytorycznych rozważań w zakresie zarzutów [...]”. W odniesieniu do tego fragmentu skargi należy zauważyć, że zarzut ten niemalże *verbatim* powiela przykładowy zarzut zawarty we wzorze skargi kasacyjnej dostępnym w jednej z komercyjnych baz informacji prawnej. Daleko idąca, a jednocześnie niedająca się uznać za przypadkową, zbieżność dostrzegalna jest również między motywami wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania a uzasadnieniem ww. wzoru. Oczywiście korzystanie z tego typu pomocy jest możliwe, lecz jeśli sprowadza się do oparcia się na szablonie pisma stworzonym bez związku z konkretną sprawą, to częstokroć nie jest w stanie odpowiednio silnie nawiązywać do okoliczności konkretnej sprawy, a w konsekwencji nie sprzyja przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie SN z 15 grudnia 2022 r., I CSK 2550/22).

Ogólne wskazanie na „potrzebę rozważenia” jakichś zarzutów nie może zostać uznane za istotne zagadnienie prawne. Zagadnienia takiego nie zidentyfikowano także w dalszej, odnoszącej się konkretnie do niniejszej sprawy, części uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżąca ograniczyła się bowiem do wyrażenia zastrzeżeń co do kierunku oceny sprawy, w ramach których zakwestionowała m.in. dokonaną przez Sądy obu instancji (mimo że kontrola kasacyjna dotyczy orzeczenia Sądu Okręgowego) ocenę dowodu – co z powodu zakresu kognicji Sądu Najwyższego (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c.) w sposób oczywisty nie może być przedmiotem oceny w postępowaniu kasacyjnym.

Jako drugą przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano oczywistą zasadność skargi. Powódka stwierdziła mianowicie, że skarga „jest także oczywiście uzasadniona, albowiem w toku postępowania doszło także do naruszenia przepisów postępowania, w tym tych, które nakładają na Sąd obowiązek wydania ostanowienia dowodowego (pozytywnego oraz negatywnego), czego zabrakło” (s. 4 skargi). Skarżąca podniosła również, że w sprawie dokonano błędnej wykładni art. 429 k.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*

sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (zob. postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Uzasadnienie wniosku powódki wymaganiom tym nie odpowiada, gdyż sprowadza się do postawienia tezy o wystąpieniu w sprawie przyczyny kasacyjnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżąca nie wyjaśniła, jakie przepisy naruszono, nie wydając postanowień dowodowych, i jak miało się to przełożyć na wynik sprawy. Z kolei jednozdaniowa wzmianka o art. 429 k.c. nie tłumaczy, dlaczego zaskarżony wyrok powinien – w oczywisty sposób – zostać uchylony lub zmieniony.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

[a.ł]